

List izhaja vsaki dan, nedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L 22.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več.— Oglasnina za 1 mm prostora 30 st.—, za osmrt-nice, zahvale, prvi strani L 2.—

Po konferenci Malega sporazuma

BUKAREŠT, 24. maja.

V petek, pozno zvečer, se je zaključila letošnja konferenca Malega sporazuma v Bukarešti. Kar se tiče vsebine zaključkov, je naravno, da je javnost predvsem zanimalo stališče, ki ga bodo zavzeli zunanji ministri držav Malega sporazuma napram ogrski propagandi za spremembo trianonske mirovne pogodbe. S tem vprašanjem se je konferenca bavila v četrtki predpoldne in popoldne, nakar je bila objavljena naslednja resolucija: «Po pretresu vseh poskusov za omajanje zgradbe miru in mednarodnega „status quo“, so vse tri države Malega sporazuma, zavedajoč se velike naloge, ki jo imajo v srednji Evropi s ciljem ohranitve in utrditve miru v svojih pristojnih predelih v vseh okoliščinah in proti vsem nasprotnim poskusom, sklenile, da bodo neomajno, ljubeznivo in dostojanstveno nadaljevali svojo skupno politiko, ki jo zasledujejo že deset let, in so pripravljene se zopet postaviti s skrajno odločnostjo in z vsemi prikladnimi in primernimi sredstvi vsakemu poskusu za spremenitev teritorialnega stanja, kot je bilo določeno s trianonsko mirovno pogodbo.»

Med konferenco je prispela v Bukarešt vest o pretresljivem dogodku v jugoslovenski narodni skupščini. Novica je napravila najgloblji vtis, toda ministri so morali kljub temu misliti na svoje važne naloge ter so nadaljevali delo po določenem programu.

Konferenca je bila otvorjena v sredo predpoldne in delalo se je redno predpoldne in popoldne. Ministri so pretresali splošna vprašanja, a deloma tudi delna, kot na pr. vprašanje sklenitve posebnega sporazuma med Jugoslavijo in Romunijo glede šol i. dr. Posebna pažnja se je posvečala gospodarskim vprašanjem. Sklenjeno je bilo v tem pogledu, da se osnuje posebna komisija, ki se ji poveri naloga, da prouči tostvarna vprašanja.

Glavni del posvetovanj so seveda tvorila vprašanja politične narave. Po zaključku konference so sprejeli zunanji ministri Malega sporazuma novinarje ter jim dali vsestranska pojasnila o poteku konference. Romunski zunanji minister Titulescu je izjavil v svojem govoru, ki ga je imel na poslovilnem banketu, da ni padla ves čas konference niti ena beseda, ki bi kazala, da obstaja med državami Malega sporazuma kako nesoglasje.

Kakor je bilo pričakovati, je bila ena izmed glavnih točk programa tudi razprava o ameriškem predlogu za sklenitev pogodbe proti vojni in o stališču Malega sporazuma napram temu predlogu ter pridržkom, ki so jih izrazile glede njega nekatere države. Tesno s tem je bila spojena razprava o splošni mirovni politiki, o politiki Družbe narodov, o prijateljskih odnosih z zapadnimi državami i. t. d.

Prva dva dneva se je v glavnem ugotovilo soglasje držav Malega sporazuma z ozirom na omenjena vprašanja, a še le tretji dan je bilo izdano uradno obvestilo. V njem je rečeno, da vodijo države Malega sporazuma že deset let v interesu evropskega miru skupno politiko, katera jim je rodila že mnogo dobrega. Že nekoliokrat so te države pokazale dejansko sodelovanje pri ohranjanju evropskega miru. Večkrat se je njihov glas uvaževal v Ženevi s strani Družbe narodov, katere pristaja je Mali sporazum vedno bil. Države Malega sporazuma žele, da bi se ugled Družbe narodov še nadalje dvigal.

Važna je izjava v uradnem obvestilu, ki se nanaša na odnose Malega sporazuma napram drugim državam. V njem se izrecno naglašja, da se prijateljski odnosi med Malim sporazumom in Italijo prijateljski razvijajo in konsolidirajo ter da so odnosi s Francijo, Anglijo in Poljsko trajno-prijateljske narave. Mali sporazum bo nadaljeval politiko miru in konsolidacije in jemlje radi tega s hvaležnostjo na znanje predlog o zagotovitvi miru na vsem svetu, kateri je bil stavljen s strani a-

meriške vlade. Ministri Malega sporazuma so sklenili, da bodo odločno nadaljevali po poti dosedanje politike, vendar pa brez vsakih sovražnih čustev napram drugim, pač pa v duhu sodelovanja na gospodarskem, finančnem in kulturnem polju.

Po prečitaniu tega obvestila so prisotni novinarji takoj opozorili na dejstvo, da se v njem ne govori ne o Madžarski ne o njeni revizionistični propagandi. Ta podrobnost se je razlagala, češ da je bila omenjena propaganda namenoma izpuščena, ker da je po vseh državah že popolnoma kompromitirana. Nekemu novinarju, ki je vprašal, ali je mogoče, da bi se na podlagi čl. 19. pogodbe o Družbi narodov spremenila trianonska pogodba, pa je odgovoril romunski zunanji minister Titulescu, da je trianonska pogodba končnoveljavo izvršena, dočim se omenjeni čl. 19. nanaša le na one pogodbe, ki so neizvršljive. Vsem propovednikom revizije — je dodal — mora Mali sporazum zopet reči «Non possumus!» (Ne moremo!).

Amundsen še pri življenju?

Ledolomec «Krasin» v brezlični zvezi z letalom «Latham 47»?

PARIZ, 26. Sem je prispela vest, da je bil ruski ledolomec «Krasin» v brezličnem siku z letalom «Latham». Ta vest sicer še ni uradno potrjena, toda vse kaže, da je še najbolj verjetna izmed vseh drugih vesti, ki so došle tekom včerajšnjega popoldne in pretekle noči.

Medtem so sporočili iz Moskve, da vest, po kateri bi bila brezlična postaja na ledolomcu «Maliginu» prešla poziv na pomoč z letala «Latham 47», ne odgovarja resnici. Letalec Bauduhin, ki je s te ladje poletel proti otokoma «Nade» in «Karla III.», je po svojem povratku dejal, da je bilo njegovo raziskovanje zaman in da ni našel sledu za Amundsenom in njegovimi tovariši. Prvi častnik na «Maliginu» meni, da je Amundsen pristal južno Svalbardskih otokov, če ga ni doletela kaka nezgoda tekom poleta preko Barentsovega morja.

Poročilo generala Nobileja

o dogodkih po nesreči zrakoplova «Italia»

RIM, 26. Tukajšnji opoldanski list «Brillante» je prejel vest iz Osla, da je general Nobile tekom včerajšnjega dne sestavil poročilo o dogodkih, ki so sledili nesreči, ki je zadela zrakoplov «Italia» 25. maja. Svoje poročilo je tudi že predal po radiju italijanski vladi.

V tem svojem poročilu je general Nobile obrazložil in podrobno opisal nesrečo in njene vzroke, kot jih je on osebno doživel. Kot poroča rimski list, je general Nobile v tem svojem poročilu pojasnil tudi vprašanje svojega bivanja na ladji «Città di Milano», odkoder namerava voditi nadaljnja raziskovanja, da se rešita še ostali dve skupini, Marianijeva in pa ona, ki jo je zanesel veter z zrakoplovom vred neznan kam proti vzhodu. O podrobnejši vsebini tega poročila več ni znano.

Iz Virgo baya prihaja med tem poročilo, da se pričenjajo, kot že običajno, vsak večer ob 22. uri brezlični razgovori s skupino, ki jo je še pred dvema dnevi vodil general Nobile, in ki ji sedaj, kot znano načeljuje kapetana Viglierija. Tekom včerajšnjega razgovora je bilo večer drugega določeno, da se nemudoma odpošljejo letalcu Lundborgu, ki je moral sprično nezgode pri drugem pristanku svojega letala na ledovju ostati pri skupini, nove smuči in drugo orodje, ki je potrebno, da se letalo spet docela popravi. Iz Virgo baya bo v najkrajšem času odletelo trimotorno letalo s smučmi, ki bo prepeljalo iz taborišča na varno kar po dve ali tri osebe.

TROMSOE, 26. Davi ob 5.20 je pristal v tukajšnjem pristanišču italijanski hidroplan «Marina I».

Skupina kapetana Viglierija

bo rešena tekom treh tednov?

RIM, 26. Po poslednjih vesteh, ki so prispelo iz Virgo baya, vlada na Svalbardskih otokih lepo vreme. Poveljnik ladje «Quest» je sporočil svoje mnenje, da se bo skupina, ki je sedaj pod vodstvom kapetana Viglierija le težko rešila, preden ne bo odje-njal mrz in se meja ledovja ne bo umaknila proti severu. Za to pa bo treba še kake 3 tedne časa. Glede reševanja poedinili članov ekspedicije meni poveljnik omenjene ladje, da se bo le s težavo moglo nadaljevati, za kar priča nezgoda, ki je doletela letalca Lundborga pri drugem pristanku na ledovju v bližini taborišča Viglierijeve skupine.

Kot vse kaže, bo sprično tega določeno, da se z rešitvijo skupine počaka še tri tedne. Skupina je založena z živežem in drugimi potrebščinami za 1 mesec. Kljub temu pa jo bodo italijanska in švedska letala še nadalje zalagala z živežem. Medtem pa se bo po navodilih generala Nobileja pričelo sistematično iskanje skupine Marianija, ki jo je general 30. maja odposlal proti Severnemu rtu na Severovzhodni zemlji.

Kot poročajo nadalje, bo letalo «Marina I» tekom jutrišnjega dopoldneva prispelo na Svalbardske otoke in bo takoj pričelo z iskanjem letala «Latham 47», na katerem sta odletela Amundsen in Guilbaud pričetkom preteklega tedna iz Tromsøja preko Barentsovega morja proti Svalbardom.

Koliko je stala Nobilejeva polarna ekspedicija?

RIM, 26. V kratkem bo objavljena bilanca Nobilejeve polarne ekspedicije. Objavljena bo na pobudo milanskega potočata. Na podlagi podatkov, ki so že sedaj znani, niso stroški ekspedicije niti z daleka dosegli vsote 3.5 milijona litr, ki je bila proračunjena v ta namen, marveč znašajo manj nego polovico te vsote.

Poslednji govor on. Mussolinija v senatu

in njegov odmev v inozemstvu. Kaj pravijo francoski listi

RIM, 26. Te dni so se francoski listi spet pričeli baviti z govorom, ki ga je imel pred tedni on. Mussolini v senatu. Povod za to so jim dali španski listi, ki komentirajo z zadovoljstvom zlasti oni del govora, ki se nanaša na revizijo mirovnih pogodb. Francoski listi omenjajo simpatijo, s katero je španski tisk sprejel izjave on. Mussolinija, in pripominjajo, da so njegove izjave naše enak odmev tudi v Nemčiji, Madžarski in Turčiji. Iz tega sklepajo francoski listi, da bodo izjave on. Mussolinija utegnile povzročiti novo kombinacijo evropskih sporazumov. Govor utegne imeti pomembne posledice tudi glede pogodb, vojnih reparacij in Družbe narodov. Posebno značilno je po mnenju francoskih listov dejstvo, da so nemški listi ugodno komentirali govor on. Mussolinija, dočim sicer vedno napadajo in kritizirajo fašistovski zunanjo politiko.

Nov jugoslovenski parnik

RIM, 26. Agenciji «Atmo» poročajo iz Beograda, da je jugoslovenska paroplovna družba «Oceania», ki ima svoj sedež na Sušaku, kupila na Angleškem nov velik parnik, ki bo obsegal 5000 ton in bo vozil z brzino 13 milj na uro. Parnik je namenjen za prekoceanski potniški in blagovni promet.

Novi italijanski poslanik v Beogradu pri jugoslovenskem zunanjem ministru.

BEograd, 26. Zunanji minister dar. Marinković je sprejel danes dopoldne ob 11. uri v avdicionu novega italijanskega poslanika v Beogradu Galija. To je prvi obisk novega italijanskega poslanika pri jugoslovenskem zunanjem ministru.

LJUBLJANA, 26. Danes ob 7.50 se je ustavil za nekaj minut na tukajšnjem glavnem kolodvoru dvorni vlak, s katerim se je pripeljala iz Beograda kraljica Marija s princema Petrom in Tomislavom v spremstvu pobočnika polk. Saria. Nadaljevala je svoje potovanje proti Bledu. Dvorni vlak je ob 9. uri dospel v Lesce, kjer je kraljica izstopila in nadaljevala vožnjo v avtomobilu na Bled. Na Bledu namerava ostati dalj časa.

Poslednji dogodki v nar. skupščini

Komentar rimskega lista

RIM, 26. Tukajšnji listi se še vedno bavijo s poslednjimi beograjskimi dogodki. «Lavoro d'Italia» naglašja v članku, v katerem razpravlja o parlamentarnem sistemu v Jugoslaviji, da Račić ni blazen, kakor bi hoteli nekateri dokazati, in nadaljuje tako-le:

«Sicer pa je bilo Račićovo dejanje popolnoma uglaseno po nasilnostih zbornice, h kateri je spadal, in njegove žrtve niso bile v tem oziru nič na boljšem. Je pač ambijent takšen. Ne smemo pozabiti, da se je to zgodilo v parlamentu, kjer je nasilje doma in je takorekoč nalezljivo. Za časa kralja Milana so poslanci opozicije redno umirali na legarju v ječah, v katere jih je vlada sistematično zapirala. Umor kralja Milana in kraljice Drage je bil tako grozovit in odvraten, da je Anglija za kakih 10 let prekinila diplomatske odnose s Srbijo in ni hotela priznati nove dinastije, ker je smatrala kralja Petra kot naročitelja umora in v vsakem slučaju kot sokrivca generalov in polkovnikov-morilcev. Dalje naj omenimo, da so bombe, ki so ubile nadvojvodo Ferdinand in njegovo ženo, prišle iz srbskih državnih arzenalov in da so bili komiti in oboževane tolpe vedno vladno orodje. Divja preganjanja v Črni gori so splošno znana. Potemtakem je jasno, da Račić ni blazen. Izvršil je le to, kar je objubil in kar je Stepan Radić od svoje strani opetovano napovedal, da bo izvršil. To, kar se je zgodilo, je le produkt krvoločnega nagona plemena, vcepljen v parlamentarni sistem. Kaj ostane v takšnih razmerah od parlamentarne sistema? Navadna fikcija, ničesar drugega. Ves svet je urejen po ustavah, vendar pa lahko naštejemo na prste države, v katerih je parlamentarni sistem brezhiben. Če presadimo sistem, ki se je rodil v Angliji in je potreboval stoletja, da se je razvil, na balkanska tla, potem pač mora priti do takšnih pojavov, kakršne smo nedavno videli v Beogradu. Pač ni mogoče premenjati značaja naroda s tem, da se ga na zunaj prevleče s tujimi barvami. Tako tudi ni mogoče izpremeniti običajev z zakonom, in tudi ne izvršiti socialne revolucije s kartičami, z justifikacijami v masah in z raznimi „ukazi“»

Pogreb žrtev

poslednjih demonstracij v Zagrebu

ZAGREB, 26. Včeraj jutraj se je vršil pogreb onih treh oseb, ki so bile ubite ob priliki zadnjih demonstracij. Policija je prvotno nameravala odrediti tajen pogreb in v zgodnjih jutranjih urah, zato da bi se ne ponovili izgrede zadnjih dni. Ta sklep pa je pozneje preklcala, radi prizadevanja višjih osebnosti in onih družtev, ki so plačala pogrebne stroške.

Pogreba se je udeležilo preko 3000 oseb. Pred grobom so govorili poslanec KDK dr. Anton Pavelić, zagrebški podžupan dr. Mayer in poslanec Košanović.

Par minut, preden so se krste zatvorile, se je posrečilo identificirati tretjo žrtev, ki je Jurij Bjelož iz Sjenice, po veri pravoslaven. Spoznala ga je mati, ki je bila tamkaj prisotna. Na zadnji seji KDK je poročal Pribičević o splošnem položaju in o razgovorih, ki jih je imel s kraljem in z Radićem. Sklenjeno je bilo, da se vsi poslanci KDK povrnejo v svoja okrožja, da pomirijo ljudstvo. Poslanci so že zapustili Zagreb.

Nadalje je parlamentarni klub KDK sklenil, da se seje prekinejo, dokler Radić ne ozdravi.

Zdravniško poročilo o stanju ranjenih poslancev

BEograd, 26. O zdravstvenem stanju Stepana Radića in obeh drugih ranjenih poslancev je bilo danes dopoldne izdano naslednje poročilo: «Temperatura 37.2 stop.; žila 100; dihanje 24. Proces v pljučih se popravlja. Bolnik sprejema hrano normalno. Črevesa delujejo dobro. Njegovo stanje se je zboljšalo. Tudi zdravstveno stanje obeh drugih poslancev je povoljno.»

Sporazum o najetju jugoslovanskega inozemskega posojila

Izjava ministra dr. Spaha

BEograd, 26. Sprično vesti, ki so se do sedaj širile glede vprašanja o najetju inozemskega posojila, ki pa niso izvirale iz kompetentnih krogov in radi tega niso odgovarjale resnici, je zastopnik finančnega ministra trgovinski minister dr. Spaho podal novinarjem naslednje izjave:

Dne 19. junija se je dosegel v Londonu sporazum med finančnim ministrom dr. Markovićem in bančno skupino Rotschild, glede najetja državnega posojila, ki bi se emitiralo v Londonu ali New Yorku, po možnosti pa na kakem drugem švicarskem ali holandskem denarnem trgu. Določilo se je besedilo dogovora o posojilu in prejšnjih obveznosti. Na podlagi tega dogovora se bo izvršila emisija v roku do 15. julija. Kot glavni pogoj se je označil, da se pred emisijo izda zakon o stabilizaciji dinarja, da se zakonito dovoli najetje posojila in tudi da se uredijo nekatera manj važna vprašanja.

Ker bi pa bili po dosedajni praksi na svetovnem denarnem trgu za določitev emisijskega tečaja obveznic novega jugoslovanskega posojila merodajni tečaj prejšnjih jugoslov. vrednostnih papirjev in ker tečaj jugoslovenskih 70-odstotnih obveznic državnega posojila iz leta 1922 na newyorskem borzi večinoma ni bil stabilen, smatra finančni minister, da je nemogoče pristati na to, da bi se izvršila emisija novega posojila v tem času, ker bi bili v sedanjih razmerah pogoji za emisijo posojila težji, nego bi bilo pričakovati. Sporazumno z bančno skupino Rotschild & Comp. je finančni minister sklenil, da se emisija odloži do jeseni. Da bi se na ta način med tem časom zagotovila denarna sredstva, ki so državi potrebna za započeta javna dela, bo vlada lahko vzela pri bančni skupini potrebni predum, če se bodo poprej izvršili same. Ta predum se bo vrnil takoj po izvršeni emisiji novega inozemskega posojila.

Dementi jugoslovanskega poslanstva v Parizu

PARIZ, 26. Tukajšnje jugoslovensko poslanstvo je izdalo slično naslednji uradni komunikacije: «Kraljevo poslanstvo kraljevine SHS je pooblaščenno izjaviti, da so nekatere vesti o ostavki beograjske vlade in o neuspehu posojila v Londonu. Pogajanja glede posojila med jugoslovanskim fin. ministrom dr. Markovićem in bančno skupino Rotschild & Comp. so se zaključila s popolnim sporazumom, glasom katerega ima jugoslovanska vlada pravico, da določi čas prve emisije posojila.»

Namen potovanja jugosl. zunanjega ministra Marinkovića v London

RIM, 26. Po vestih iz Beograda, prevladuje v tamošnjih političnih krogih mnenje, da je predstoječe potovanje jugoslovanskega zunanjega ministra Marinkovića v London v zvezi z italijansko-jugoslovensko prijateljsko pogodbo, ki bi se morala obnoviti pred 27. julija t. l. Dr. Marinković bo baje poročal angleškim politikom o notranjem političnem položaju v Jugoslaviji ter pojasnil smernice njene zunanje politike, predvsem napram Italiji.

Načelnik čehoslovanskega generalnega štaba v Beogradu

BEograd, 26. Danes je dospel semkaj načelnik čehoslovanskega generalnega štaba gen. Syvory v spremstvu več starih častnikov. Na postaji mu je bil prijeten svečan sprejem. Dobrodolico mu je izrazil vodni minister general Hadžić. Popoldne je sprejel visokega gosta kralj zvečer pa je bila njemu na čast prirejana na dvoru slavnostna večerja. Jutri odpotuje kralj v spremstvu generala Syvoryja in vojnega ministra gen. Hadžića na Cer, kjer se bodo vršile velike vojaško slavnosti.

Obračunava proti Beli Kunu

izzvala krizo avstrijske vlade

DUNAJ, 26. Takoj po aretaciji Bele Kuna je kazensko sodišče v Budimpešti zaprosilo dunajsko sodišče, naj mu izroči Belo Kuna na podlagi tiralice, ki jo je proti voditelju madžarskih komunistov izdala madžarska vlada. Dunajsko sodišče je predlagalo avstrijskemu ministru pravde, naj dovoli, da se izvrši madžarska zahteva. Toda avstrijski minister se je proti temu uprl na podlagi določbe, da se bo Avstrija v zadevi izročanja zločincev napram

Madžarski ravnala po 3. členu avstrijsko-švicarskega dogovora. Pričo se določuje, se ima najprej preiskati zadeva, radi katere je bila proti Beli Kunu izdana tiralica, če ni morda obtoženec ravnal pri inkriminiranem zločinu iz političnih razlogov.

V avstrijski zbornici je zahteval klub velikomemske stranke, naj minister pravde Dinghofer, ki je obenem predstavnik tega kluba v avstrijski koalicijski vladi, pojasni, zakaj je pravzaprav odklonil predlog dunajskega sodišča, da se Bela Kun izroči madžarski oblasti, ko je pa vendar zadevna preiskava dokazala, da je zadeva, radi katere je madžarska vlada izdala tiralico proti Kunu, ni bila političnega značaja. Minister Dinghofer pa, ki se nahaja ob tem času v Karlovih varih, je sporočil klubu, da ne namerava prekiniti svojega bivanja v kopalnici in da spričo tega ne more odgovoriti na njihovo interpelacijo. Obenem je podal ostavko na mesto pravosodnega ministra.

Pred kazenskim sodiščem v I. okraju se je danes pričela obravnava proti Beli Kunu, ki je bil 29. aprila pod imenom Wagner aretiran. Policijsko ravnateljstvo je izdalo izredno stroge odredbe glede dostopa v sodno dvorano. Pripuščeni so bili le odvjetniki in novinarji. Dvorana sama je majhna in je prostora komaj za kkih 100 ljudi.

Ze današnja obravnava je bila precej burna in prišlo je do več incidentov med državnim pravnikom in braniteljem.

Bela Kun obsojen na 3 mesece zapore

DUNAJ, 26. Obravnava proti Beli Kunu, Iloni Preuerjevi in Juriju Meyerhoferju se je danes zaključila. Bela Kun je bil obsojen na 3 mesece, Ilona Preuer pa na 1 mesec strogega zapore. Preiskovalni zapor je bil obema vstet. Jurij Meyerhofer je bil oproščen.

Vprašanje pogodbe proti vojni

Nova Kelloggova nota - Ameriška pepuška napram Franciji?

WASHINGTON, 26. Ameriška vlada je izročila vsem prizadeim vladam končni načrt pogodbe proti vojni, ki je bil izpremenjen v smislu prazmike, ki so jih druge vlade izrazile ameriški vladi na podlagi prve note. V svojem odgovoru zahtevajo Združene države, da popišejo pogodbo razen šest prvotno označenih držav, tudi Belgija, Čehoslovaška, Poljska ter britanski dominioni in kolonialne države. Združene države ne smatrajo za umestno, izpremeniti pogodbo v smislu, da bi se določila juridična definicija o praviči samoobrambe, tudi ne smatrajo za pripravljivo, «da bi se praktični uspeh pogodbe tvegala s tem, da bi bila odvisna veljavnost pogodbe od splošnega ali skoro splošnega sprejetja.» kakor so to Francozi priporočali. Glede Družbe narodov in locarnske pogodbe je ameriška vlada mnenja, da bi pogodba proti vojni nikakor ne zmanjšala njih uspešnosti.

Združene države so v novem načrtu izpremenile le predgovor, ki se sedaj glasi:

«Globoko prepričani z vzvišeno dolžnostjo pospešiti dobrobit človeštva; v prepričanju, da je prišel čas, javno se odredi vojni kot sredstvu nacionalne politike in na tak način trajno ohraniti sedanje miroljubne in prijateljske odnose med narodi; v prepričanju, da mora biti vsaka sprememba teh medsebojnih odnosov povzročena le z miroljubnimi sredstvi, kakor tudi posledica edino le miroljubnega in urejenega postopanja; in da se morajo odredi oni podpisani veseliti, ki bi v bodoče stremela za tem, da se v prilogi svojih nacionalnih interesov posluži vojne, vse uglednosti, ki jih nudi ta pogodba.»

Končno pravi nota, da so Združene države prepričane, da bo preprosta izkušnja, da je človeštvo stoletja hrepelo po svetovnem miru, v dolednem času doprinesla njeno praktično uresnitve.

Pariski listi o novi noti

PARIZ, 26. «Petit Parisien» se bavi s Kelloggovo noto glede po-

podbe proti vojni. Časopis je mnenja, da se nota še ne more smatrati za definitivno. Marsikaka točka ameriškega predloga ni še zadovoljiva. V prvi vrsti gre tu za obveznost, ki izhajajo iz sporazuma Družbe narodov. Briand je bil mnenja, da bi te obveznosti veljale ravno tako, kakor vse one predidajočih pogodb. V tem oizru je Kelloggova nota nejasna in «Petit Pa-

risien» pravi, da bi morale vse one države, ki so članice Družbe narodov, odločno zahtevati spoštovanje vseh onih obveznosti, katerim želijo ostati zveste. Drugo vprašanje pa je, s kakšnimi sredstvi doseči omenjene rezultate. Kelloggova nota govori o tej stvari samo v predgovoru, zato bo potrebno, da se tudi ta zadeva dobobra razjasni, preden se pogodba podpisše.

Drž. pravdnik cav. Culot Branil je obtoženko odv. Poillucci.

Brata Stemberger pred puljskimi porotniki

Že štiri dni se vleče obravnava proti tržaškim zločincem bratoma Stemberger in njih družbi — nekemu Blažu Radovan, Ninu Tidich in Tomažu Radovan. Vsi ti so tvorili banditsko tolpo, ki je svojedobno bila strah severne Istre. Citatelji se gotovo spominjajo tragične smrti brigadirja mestnih stražnikov, Lanzilotta ki je, žrtve svoje dolžnosti, padel v neki gostilni v Trstu, usmrčen od enega izmed bratov Stemberger.

Anton Stemberger priznava na splošno dejanja. Umoril je Lanzilotta — spominja se pa tega, kakor v smu — bil je pijan. Pred zločinom je bil v nešteto gostinah v družbi. Umoril je nekoga pastirja v Istri, ker mu ta ni hotel podariti ene ovce. Klátil se je z obtoženici, ki mu jih je slučaj namerl na pot življenja, po Istri in jo radi tega, ker je bil iskan in zasledovan po orožnikih, moral preživljati sebe in družbo z zločini.

Brat Stembergerjev je bil prava kreatura svojega brata. Sledil mu je povsod — ni se dejansko udeležil zločinov, ni pa tudi imel moralne moči, da zločine prepreči. Po umoru pastirja v Istri so zločinci skuhalii ovce in se pogostili, kakor bi se ne bilo zgodilo malo prej nič hudega. Umora pastirja so se dejansko udeležili Nino Tidich in Blaž Radovan.

Med obtoženci je tudi Simon Tidich, brat Nina. Ta se je zabarikadirjal za besede: «Ne vem ničesar o zločinih!»

Tudi oče obeh Radovanov je v kletki, češ da je pomagal zločincem. Ta ni jedel mesa od ovce, ki sta jih uropani ena umorjenega pastirju Jugovcu in ena pastirju Prencu.

Da je skuhal ukradeno ovce, je obtožen Blaž Antolovich. On pravi, da je mislil, da je ovca bila kupljena, kakor je trdil Nino Tidich, ki mu je svak.

Obravnava se nadaljuje. Zanimanje za to obravnavo je med puljskim občinstvom velikansko in dvorana za porotne obravnave je vedno, navzlic strašni vročini, nabito polna.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Novo določbe za izvrševanje tobakarske obrti

Kot je bilo naznanjeno, se je v soboto, dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne vršilo v Gorici, v ulici delce Monache št. 14, zborovanje vseh tobakarnarjev goriške pokrajine, na katerem je g. Aldo Schiavina, odposlanec iz Rima, pojasnil nove določbe za tobakarne, ki jih je izdala vlada in ki pridejo v veljavo s 1. julija t. l. V svojem poročilu je gosp. Schiavina poudarjal, da bodo nove določbe dale tobakarnarski obrti boljši razmah. Zagotovljena bo po njih obstojnost tobakarnarjev, ki že veliko let izvršujejo to obrt. In sicer to na podlagi tega, ker bodo od sedaj naprej odpravljene dražbe. Povišal se bo tudi azijo (nadatek) pri soli. Prodaja se bo po disciplinirala, odstranilo pa se bo v veliki meri preveliko nadzorstvo, ki je pri trgovanju brezpotrebno in celo škodljivo. Poročevalec je omenil tudi, da se bodo od sedaj naprej prdsem pretežirali invalidi in pohabljeni ter odstranili marsikateri nedostaki in prestopki, ki so bili do sedaj mogoči.

Sestavilo so se žare za kranje nagraj za družinske očete s številnimi otroci

Te dni je zato sestavljena komisija izbrala 21 imen družinskih očetov iz goriške občine, ki imajo 7 ali več otrok, mlajših od 16 let za nagrado 600 lir, ki se bo izrebal dne 29. t. m. (praznik sv. Petra in Pavla) na Travniku. Izbranih je bilo tudi 43 imen družinskih očetov s šestimi otroci, mlajšimi od 16 let za nagrado 500 lir. Istotako 140 imen družinskih očetov s petimi sinovi, ki še niso prekoračili 16 leta, za 3 nagrade po 400 lir.

Zare, v katera so bila položena imena, so se nato zaprle in zapečatili.

Ludolf jo je pogledal z očitnim pomilovanjem. — Niste na višini, grofica. Zenski mozeg ne more hkratu pojmiti te globoke filozofske koncepcije, in jaz bi vas moral, da odkrito povem, pustiti v nevednosti, toda ker ste Egonova žena in ker, kakor sem že rekel, predstavljate tako dovršen eksemplar nižjega plemena, hočem poskusiti razsvetliti vas in vzgojiti, skratka napraviti iz vas vredno mater germanskih bojevnikov.

— Vaše velikodušje je prav... gniljivo, — je odgovorila zaničljivo Milica.

Ludolf ni razumel podmeva.

— Nasprotno, jaz izpolnim v veseljem svojo dolžnost, — je rekel pokroviteljski. — Ne tajim, da je teorija o izbiri aristokracije pogubna za množico; toda kaj hočete? Ti «višji» ljudje se morajo ravnati po delu narave, ki, po Schopenhauerjevem pravilnem mnenju skrbi samo za ohranitev rodu, ne da bi pri tem računala s posamezniki, katere žrtvuje brez milosti. In isti naravni zakon, ki ustvarja višja bitja, usmerja usodo narodov. V stoletnih bojih in dejstvih njih se je germansko plemo povzpelo nad ostalim

čutilo z občinskimi in notarskimi pečatom. Ti pečati se bodo zlomili v petek ob 18. uri, pol ure predno se začne tradicionalna tombola na Travniku.

Nesreča pri kopanju

Zadnji vroči dnevi so privabili na Sočo veliko ljubiteljev kopanja, zlasti pa otrok. V vročih popoldnevih je na bregovih Soče vse živo. S kopanjem pa prihajajo tudi nesreče. In prva, ki se je letos na Soči pripetila, bo gotovo ta, ki jo bomo v sledečih vsticah opisali. Včeraj popoldne se je neki 14-letni deček po imenu Bruno Jolla, stanujoč v ulici Cappuccini št. 3, kopal v Soči. Hotel je pokazati tudi svojo umetnost skakanja v vodo iz višočina. Stopil je na pevmski most in z njega skočil v vodo. Pri tem pa je režeč z glavo bntnil ob neko skalo in se močno ranil. Bil je pokican takoj Zeleni križ, katerega avto je dečka nemudoma prepejal v mestno bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da je deček zadobil na glavi 20 cm dolgo rano.

Ker so kalili nočni mir

Organi javne varnosti so včeraj zaprli Benedikta Nadiča, starega 35 let, iz Gorice in Alojza Oblaščka, starega 31 let, stanujočega na trgu Sv. Antona, ker sta kalila nočni mir.

Iz tatinskega dnevnika

Neznani tatovi so pokradli včeraj 11 litrov žganja, 2 kg sira in 2 kg salamov v škodo grofa Atems v Ločniku.

Prireditev goriškega Zelenega križa

Dne 29., 30. junija in 1. julija priredi Goriški Zeleni križ prireditev z obširnimi programom. Prireditev se bo vršila v korist Zelenemu križu in sicer na trgu Cesare Battisti.

Padla je

Wilma Cotič, stara 14 let, iz Šempetra pri Gorici, je tako nesrečno padla, da si je zmaknila desno ramo. Zdravit se bo morala štiri tedne.

NA PRETURI

Prepevedano je vezil se s kolesom ob železniškem tiru

Dornberžani imajo navado zahajati v Prvačino po bližini ob železniškem tiru, da ne delajo velikega ovinka na levi strani reke Vipave. Zgodi pa se včasih, da si izbere to pot tudi kak kolesar, ne vedoč, da je to kaznivno. Tako je bilo tudi s Francem Kavčičem, starih 47 let, iz Dornberga. Bil je zatožen goriškemu sodniku, da se je vozil s kolesom ob železniški progi. Sodnik ga je v pondeljek kaznoval s kaznjajo 30 lir.

Ker nista ubogala

Jožef Prinčič, star 28 let iz Cerovega v Brdih, in Martin Stručelj, star 47 let, sta bila ob goriškoga sodnika kaznovana na 70 dni zapora, ker sta se vrnila kljub prepovedi iz rojstne vasi nazaj v Gorico.

Pobrala sta že nabrani vojni material

Jožef Jug, star 39 let, iz Solkan, ter njegov sorodnik Franc Sfiljog, star 27 let, sta se morala v pondeljek zagovarjati na goriški preturi radi tatvine 12 kvintalov vojnega materiala v škodo Andreja Zavrtanika, tudi iz Solkana. ki ga je nabral kot nabiralec železnih ostankov iz svotovne vojne. Sodnik je vsakega kaznoval s pogojno kaznjajo enega meseca zapora.

SOLKAN

Pritožba

Naše gospodinjce, ki si točijo vodo izpod železne cevi, katere je vopnjena nad koritom kraj ceste blizu Boltarjevo hiše, se pritožujejo nad tem, da teče voda po omenjeni cevi tako počasi, da morajo uboge ženske dolgo čakati pri cevi, predno se natoči le en sam škač vode. Koliko časa pa je treba, predno se napolni cela vrsta škafov, in to posebno zvečer. Zato prosimo na tem mestu mestno županstvo, naj poskrbi, da se ta nedostatek odpravi, da bo namreč prihajala v cev večja množina vode, kot je to svoj čas že bilo. Kajti selaj še ni tako velike suše, da bi primanjkovala voda. Prav bi bilo tudi, ako bi se pregledal izvirček te vode, kajti tudi tam najbrže ni vse v redu.

Op u r e d. - Prejeli smo to

prošnjo Solkancev in jo rado volje pričujemo ter upamo, da bo mestno županstvo ustreglo želji prebivalstva, kateremu je gotovo voda ena najpotrebnejših stvari.

KOŠEKO Aretacija

Orožniki kojščanske karabinerske postaje so zaprli v nedeljo Franca Persolja starega 22 let. Motivacija aretacije je sledeča: orožniki so hoteli vprašati Persolja zakaj hodi ponoči po samotni cesti. Ta pa jih je začel v odgovor zmerjati in žaliti. Orožniki so ga preiskali in našli pri njem krivco, o vzroku nošnje katerega Persolja po zatrjevanju orožnikov ni znal dati dovoljnega opravičila. Zato so ga aretirali.

GRANČVO

Napeljava elektrike

Zadnje čase je pričela napeljevati na Grahovo tvrdka Viganò iz Klavž elektriko. Naše ljudstvo nima nič proti napeljavi, pač pa to celo odobruje, ker znači napredek v naši vasi. Vendar pa je želeto, da bi se pri napeljavi postopalo vedno in povsod po obstoječih zakonih. Vsaka javna naprava (če ni vojaška) mora biti poprej, predno se prične graditi, naznanjena ljudstvu. Tvrdka Viganò je popolnoma zasebno podjetje in bi vsled tega morala ravnatoko razglasiti, da namerava napeljati električni tok na Grahovo. Tvrdka tega ni storila. Družba je postavljala drogove po zasebnih zemljiščih, kjer koli se ji je zdelo bolj prikladno, čez njive, pšenico, koruzo, ne da bi prej pralašala kakega posestnika za dovoljenje. Ljudje so se kregali in prepirali z družbo, šli so se pritožiti celo na županstvo, ki pa o tej stvari ni ukrenilo do sedaj še ničesar. Nekateri pa so stvar celo javili orožnikom. Naprošamo torej županstvo, naj v tej stvari posreduje, da bo družba ljudem izplačala vsaj odškodnino, katera jim po vseh postvadah gre.

Poleg to družbe imamo tudi domače podjetje, ki skuša napeljati elektriko. Je to g. Ruter, ki pa do sedaj še vedno ni dobil dovoljenja za napeljavo. Županstvo ga je celo zavrnilo, da njegovo podjetje ne bo razpolagalo z dovoljno električno energijo za vse občane.

ŠMARTNO V BRDIH

Popravljen vodovod - malo pretepa - pa še nekaj

Kot se je nekoli v «Edinosti» že pisalo, je bila naša vas od vojne sem takorekto brez vode. Treba je bilo hoditi po njo skoraj pol ure daleč. Imeli smo sicer na trgu vodnjak, ki pa ni bil uporaben, ker je bil popolnoma zapuščen in od vojne vihrje poškodovan. V nekem članku je «Edinosti» svoj čas opozarjala lokalne oblasti, da bi bilo jako koristno in potrebno, da se tako vasi, kot je Smartno, preskrbi voda, ki je gotovo neobhodno potrebna. In resnično se je te dni vodnjak popravil in v nedeljo popoldne ga je g. župnik ob prisotnosti zastopnikov krajevne oblasti blagoslovil. Sedaj bomo imeli Smartenci vsaj vodo, katere pomanjkanje smo do sedaj trpeli.

Kmalu po blagoslovitvi vodnjaka se je v gostilni pri «Marinču» vnel med fanti prepriček, katerega posledice so bile, da jih je nekdo še v precejšnji meri dobil. Vendar pa ni bilo hudega.

Nedolgo od tega je bil v «Edinosti» priobčen članek iz Smartnega, v katerem je dopisnik tožil o prevelikem pijančevanju v naši vasi. Vendar pa ne smemo biti tako črnogledi kot je bil dotični dopisnik. Ne bi smel predvsem kar vseh fantov zmetati in en koš. Naša vas ima tudi take, ki ne popivajo celo niti in celo nedelje in ki se ne pretepaajo. Sploh se je tisto pretepanje, radi katerega so tako zasloveli po vseh Brdih naši fantje, po večini prenehalo. Preteklo nedelje je bil le izjemen slučaj. Naši fantje so se začeli že nekoliko zavediti, kam vodijo stopinje onih, ki se vdajajo vinu. Zato so pijančevanje že v veliki meri omejili.

Letina kaže do sedaj dobro, toče letos se nismo bili deležni, črešenj imamo še sedaj nekaj, najzadnje in najboljše pa dozore šele koncem tega tedna.

Najprikladnejša darila ZA BIRMO

dobite pri ALBERTU POUHU, Trst, Via Mazzini 46

Reška pokrajina

IZ BISTRISKEGA OZRAJA

Radi važnosti ponovimo še enkrat predzadnji stavok zadnjega prispevka «Edinosti» od 21. t. m., ki so glasi: «Ako je na pr. v zemlji toliko dušika, da bi lahko pridelali 15 stotov zrnja (za ha), kalija in apna za 20 stotov, a fosforne kisline le za 10 stotov — si bo rastlina pomagala le v primeru one hranilne snovi, katere je v dotični zemlji najmanj (fosforne kisline) in bo zato dala — pri najboljšem negovanju, pri porabi najboljšega semena in z najboljšim obdelovanjem zemlje — v navedenem primeru le 10 stotov zrnja.»

In sedaj izvajamo dalje: Reklamo, da žito (zrnje) zelo ljubi fosforno kislino. To se pravi, da žito fosf. kislino naravnost nujno potrebuje. A naš domači gnoj je na splošno reven ravno na tej hranilni snovi in to tudi, če je jako dobro ohranjen. Ta pojav razlagamo z dejstvom, da živina zavzije jako malo zrnja, kjer je nakopitene največ fosforne kisline. Zrnje pojemo ml. Zato pa je stranišni gnoj bogat na tej kislini. Zato pa nas strokovnjaki opominjajo, naj bi ne zgubljali tega gnoja, marveč naj bi ga skrbno hranili in polivali z njim hlevski gnoj.

In sedaj si oglejmo naše klase. Žito je lepo rastle; lepa so stebila in lepi klasi. Čakamo, kdaj se bodo počeno naglani, a ne gre. Skladščice (klase) se je le delno napolnilo in namesto da bi se zrnje večalo in debelilo — zastane. Pravilo, da žito «presihata», če ne vedno, vsej zelo mnogokrat je vzrok temu pojavu pomanjkanje fosforne kisline v zemlji. Mogoče je bilo dovolj za zrabo stebila in deloma tudi za zrnje, več pa ne. — Da se izognemo tej posledici, opominjamo poljedelce, da pognojijo žitni nasad z gnojilom, ki vsebuje fosforno kislino, na pr. s Thomasovo (Tomaževo) žlindro ali pa z rudninskimi superfosfatom. Prvo potrosimo na jesen, drugo gnojilo pa na pomlad, ko je žito za ped visoko. Poskušnje so pokazale, da je gnojenje s superfosfatom uspešno tudi, preden se prične polniti klas. Umevno, da jo ta nasvet zasilen, a vendar priporočljiv. V tem slučaju bi potrosili okrog 20—25 kg na 1000 m². Priporočati je, da bi vsaj poskusili na majhnem prostoru — recimo na par sto m² jarenine. Seveda pazimo, da pače gnojilo na zemljo, in ne gnojimo v rosi. Tik pred dežjem bi bilo najboljšje gnojiti.

Amsterdam 764.50-770.50, Belgija 265-368, Francija 74.65-74.95, London 92.70-92.90, New York 18.98-19.04, Španija 213-318, Svica 365.75-367.75, Atene 24.40-24.90, Berlin 451.50-457.50, Bukarešt 11.45-11.85, Praga 56.22%-56.52%, Ogrska 329-335, Dunaj 265-271, Zagreb 33.35-33.65.

Uradna cena zlata (25. 3.) 367.07; Liktorsko posojilo 86.70; vojnoodškodninsko obveznice 77.50.

BORZNO POROČILO

Ob priliki 25. letnice poroke Ivanke Cerkvenik roj. Počkaj in Antona Cerkvenik čestitajo hvaležni otroci Trst, 27. junija 1928.

MALI OGLASI

DNE 1. JULIJA t. l., ob 15. uri, bo oskrbnistvo graščine pl. Schiwdtrhoffsena v Podbrzju, pri St. Vidu pri Vipavi, prodalo potom javne dražbe, blizu 4000 korcev, nekaj planet, strelnih stlov, kamenitih oken in vrat. Kupci se vabijo. 709

PEKARNA, dobro vpejana, na prometnem kraju, se prod. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 706

Na obroke

Zadnje novosti, izgotovljene obroke in po meri, blago, svilenine, perilo, platno, površniki i. t. d. i. t. d. Via Roma 3, III. nadstropje

DNEVNE VESTI

Obtok papirnatga denarja

Po najnovjših podatkih je dosegel obtok papirnatga denarja v Italiji ob koncu meseca maja 17 milijard 443 milijonov lir. Od te svote odpade 17 milijard 105 milijonov na bankovce izdane po Banki Italije in 338 milijonov tvorijo državni bankovci.

Ta števila pomenijo, da se je papirni obtok v primeri z letom 1920 (31. decembra), ko je bil največji in je dosegal 22 milijard lir, zmanjšal za 4 milijarde 557 milijonov lir in za eno milijardo 578 milijonov v primeri s položajem ob istem času lanskega leta. V zadnjem mesecu se je obtok skrčil za 80 milijonov lir.

Zunanja trgovina

V prvih štirih mesecih leta 1928. se je uvoz skrčil za 1.083.186.538 se in primeri z isto dobo prejšnjega leta. Izvoz iz Italije je v istem razdobju padel za 797.774.413 lir. V prvih štirih mesecih lanskega leta je bilo razmerje med izvozom in uvozom kot 65 napram 100, dočim je letos kot 64 napram 100. Priznankljaj trgovinske bilance, ki je znašal lani v omenjeni dobi 2.815.337.622 lir, znaša letos 2.526.925.497 lir ali za 288.412.125 lir.

Rečna prosta luka v Bratislavi

Poročajo nam:

S 1. januarja 1929. leta se odpre v rečnem pristanišču (Donava) v Bratislavi na Čehoslovaškem posebna prosta luka. Čehoslovaška trgovina si obeta od te naprave velike koristi, posebno z ozirom na Avstrijo, Ogrsko, Poljsko, Rumunsko, Jugoslavijo in Bolgarsko, ker se po Donavi lahko skoraj celo leto vrši prevoz blaga. Potrebna skladišča bodo dograjena letos in bodo merila 5.200 m². Poleg tega se zgradi tudi posebno skladišče za pivo, ki bo obsegalo okoli 1000 m². Osnovala se je posebna delniška družba za vzdrževanje proste luke in skladišč. Člani družbe so država, mesto, pokrajina, trgovinska zbornica in zasebniki. Predsednik delniške družbe je predsednik trgovinske zbornice v Bratislavi senator Korneš Stodola. Družba nima dobičarskih ciljev.

ODLIKOVANI UČITELJI

Tržaški poteštati sen. Pitacco je včeraj predpoldne izročil v dvorani mestne hiše odličja šestim učiteljem in učiteljicam, ki so bili odlikovani za šolske zasluge. Odlikovani so bili: ravnatelj Garzolini in Meneghello ter učiteljica Perdich z zlato svetinjjo, s srebrno učiteljici Piccioia in Cupez in učiteljica Di Pauli z broneno svetinjjo.

NASTOP KAVKAŠKIH KOZAKOV

V nedeljo popoldne se je vršil na igrišču Edere pri Sv. Ivanu nastop kavkaških kozakov, katerih vrtlogave drzne vaje na galopirajočih konjih je občinstvo spremljalo s šumnim zanimanjem. V četrtek se prireditev ponovi na istem igrišču. Začetek ob 19. uri.

ZNIŽANJE TELEFONSKIH PRISTOJBIN

Te dni bo objavljen dekret, s katerim se znižajo v določeni meri telefonske pristojbine. Naročnikom kategorije B (zasebnikom) se znižajo pristojbine za 14% do 25% v skladu z važnostjo telefonskega omrežja. Odlok vsebuje tudi razne določbe, ki se nanašajo na druge kategorije naročnikov in se z njimi uvajajo novi, cenejši načini uporabe telefona.

Rojstva, smrti in poroke v Trstu dne 24. junija 1928

Rojeni: 12; mrtvi: 1; poroke: 17.

Dne 25. junija 1928

Rojeni: 10; mrtvi: 15; poroke: nobena.

Iz tržaškega življenja

Huda nezgoda zdravnika

V tukajšnjih zdravniških krogih je vzbudila veliko zanimanje nevarna nezgoda, katere je bil žrtve zdravnik-kirurg dr. Ernest Paolina, nameščen v bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni. Pred par dnevi je dr. Paolina operiral v omenjeni bolnišnici kledico, ki je imela tvor v grlu. Med operacijo je mala bolnica zakasajala in pri tem je nekoliko gnojja, ki se je izlil iz prerezanega tvora, briznilo zdravniku v obraz. Dr. Paolina se sprva ni dosti zmenil za to, toda čez nekaj časa je zapazil, da mu obraz zateka. Očividno mu je gnoj prodrl pod kožo skozi kako neznanoto rano, ki je niti ni bil opazil, ter mu zastrupil kri. Oteklina se je v času 24 ur raztegnila čez ves obraz in ga neznansko opočila; obenem se je lotila bolnika jako huda vročica. Zdravniki so ugotovili, da je stanje njihovega tovariša zelo nevarno in da se je bati najhujšega. Toda napadalo se je stanje obrnilo na bolje, tako da je sedaj dobro upanje, da bo dr. Paolina okrevale.

Razne nezgode.

Z avtomobilom rešilne postaje je bila včeraj zjutraj prepejana v mestno bolnišnico 45-letna Elda Cerdon, stanujoča v ulici Orologio št. 6. Zenska je v svojem stanovanju padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo v stopalu in se — ker je pri padcu zadela ob stekleno posodo in jo razbila — tudi precej hudo porezala nad gležnjem. Zdravit se bo morala najmanj mesec dni.

Pri padcu v javnem vrtu Bassevi v ulici P. Veronese, kjer se je igral s svojimi sovrstniki, si je 15-letni Ezio Moso, stanujoč v ulici Media št. 9, sinoči zlomil levo roko pod komolcem. Dobil je prvo pomoč v mestni bolnišnici, kamor ga je spremlil oče, nato je bil prepuščen domači negi.

Tržaško sodišče KOKAIN

Bruna Stradiot, mlada ženska, stanujoča v ulici Sporcavilla 2, je stala včeraj pred sodniki šeste sekcije, kateri je predsedoval cav. Savo. Obtožena je prodaje kokaina, ki je glasom ital. zakonika strogo prepovedana.

Ker so agenti javne varnosti našli v njenem stanovanju med špranjami neke omare več zavijkov tega nesrečnega strupa. Stradiotova ne taji dejstva, da je imela kokain doma, a tudi ne da nikakega pojasnila, od kod in od koga ima ta strup, in tudi ne kakaj ga je prav za prav rabila. Iz njene izpovedi se razvidi, da Stradiotova noče izdati kakšnega imena.

Zaslišani so agenti javne varnosti, med njimi agent Scinto in podbrigadir Gaetta. Ti povedo, kako so našli kokain. Stradiotova je bila obsojena na pet mesecev in 15 dni ječe in 2200 lir globe.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Pajčevina (124)

Roman v štirih delih

Iz ruščine prevedel I. V.

— Kakor pravi Uhland: «Er sass auf seinem Throne so finster und so bleich; denn was er sinn, ist Schrecken und was er blickt ist Wut und was er spricht, ist Geissel und was er schreibt, ist Blut». (Na prestolu sedi mračen in blede; kakaj njegova misel je groza, njegov pogled je bes, njegov govor — bič, njegovo pisanje — kri). — Vaj Nietzsche je pravi zlodejl Kdor poveduje takšna človeštvu sovražna načela, je potveto posebejben satan. Kako vam more kaj takega ugajati? Žrtvovati množice ljudi zaradi nekaterih pobešnih ljudi, smatrajočih se za «polbogove» in hotelih uveriti vse, da je njihov ostudni nauk najvišja pravnost, to naj bo nekaj velikega. — je odgovorila Milica.

Ludolf jo je pogledal z očitnim pomilovanjem.

— Niste na višini, grofica. Zenski mozeg ne more hkratu pojmiti te globoke filozofske koncepcije, in jaz bi vas moral, da odkrito povem, pustiti v nevednosti, toda ker ste Egonova žena in ker, kakor sem že rekel, predstavljate tako dovršen eksemplar nižjega plemena, hočem poskusiti razsvetliti vas in vzgojiti, skratka napraviti iz vas vredno mater germanskih bojevnikov.

— Vaše velikodušje je prav... gniljivo, — je odgovorila zaničljivo Milica.

Ludolf ni razumel podmeva.

— Nasprotno, jaz izpolnim v veseljem svojo dolžnost, — je rekel pokroviteljski. — Ne tajim, da je teorija o izbiri aristokracije pogubna za množico; toda kaj hočete? Ti «višji» ljudje se morajo ravnati po delu narave, ki, po Schopenhauerjevem pravilnem mnenju skrbi samo za ohranitev rodu, ne da bi pri tem računala s posamezniki, katere žrtvuje brez milosti. In isti naravni zakon, ki ustvarja višja bitja, usmerja usodo narodov. V stoletnih bojih in dejstvih njih se je germansko plemo povzpelo nad ostalim